

i Eksamen i EXPHIL03 høsten 2021– selvstudiumsvarianten

Både «Vite og være» (del én) og «Gjøre» (del to) må besvares.

Tips og triks:

- Du trenger ikke tenke på å lagre det du skriver. Inspira autolagrer hvert 15. sekund og dessuten hver gang du bytter fra én del av oppgaven til en annen.
- Målform velger du i menyen øverst i høyre hjørne.
- Øverst til venstre ser du gjenværende tid av eksamen.
- Du kan øke størrelsen på skrivevinduet ved å trykke på ikonet med fire piler over vinduet. Du kan tilbake stille størrelsen ved å trykke på ikonet en gang til

NB: Vær oppmerksom på følgende pensumendring gjeldende fra våren 2021:

Kun "Vite, være, gjøre : exphil: lærebok med originaltekster" er pensum på emnet EXPHIL03.

Formelle krav til besvarelsen:

Besvarelsen du leverer skal være ditt eget, selvstendige arbeid, og et resultat av egen læring og arbeidsinnsats. Derfor: Ikke "klipp og lim", bruk hovedsakelig dine egne ord, og ikke samarbeid med andre kandidater mens eksamen pågår.

Det er viktig at du setter deg inn i reglene for sitat- og

kildebruk: <https://www.hf.uio.no/studier/ressurser/kilder/index.html>

På korte digitale hjemmeeksamener (2-6 timer) er det ikke påkrevd med litteraturliste på slutten av besvarelsen. Dersom du bruker andres materiale i besvarelsen din uten å opplyse om det, kan det bli regnet som fusk eller forsøk på fusk. Fusk kan få alvorlige konsekvenser for deg som student, for mer informasjon se <https://www.uio.no/studier/eksamen/kildebruk/>

Generelt

Plagiatkontroll: Alle innleverte besvarelser blir elektronisk kontrollert for plagiat mot tekster på nett og mot andre studenters besvarelser, både fra dette semesteret og tidligere semestre. Mangel på sitat- og kildebruk kan føre til mistanke om fusk/forsøk på fusk som kan ha alvorlige konsekvenser for deg som student.

Prøven har automatisk innlevering når eksamenstiden er ute. Hvis du etter å ha påbegynt eksamen likevel ikke vil levere besvarelsen, må du trekke deg fra eksamen. Trykk på ikonet øverst i høyre hjørne for å få opp valget "Jeg vil trekke meg".

Dersom du har tekniske problemer under eksamen, ring 22 84 45 99. Du finner nyttig nettside med spørsmål og svar om gjennomføring av eksamen i Inspira her:

<https://www.uio.no/studier/eksamen/innlevering/sporsmal-og-svar-eksamen.html>

Dersom du har faglige spørsmål til oppgaven underveis, kan du kontakte faglærer:

Kari Sletnes, telefon 995 44 539 (ikke SMS)

Øyvind Rabbås, telefon 906 08 437 (ikke SMS)

Lykke til på eksamen!

Vite og Være (del én)

Du skal svare på enten oppgave 1 eller oppgave 2.

Enten**Oppgave 1** Descartes og sikker kunnskap

Både delspørsmål a) og b) må besvares.

Fra René Descartes' «Første meditasjon» (s. 32): «Allerede for flere år siden ble jeg oppmerksom på hvor meget falskt jeg i min ungdom hadde tatt for sant, og hvor tvilsomt alt må være som jeg bygget på dette grunnlag. Derfor har jeg funnet at jeg en gang i livet måtte omstyrte fullstendig alt som jeg tidligere hadde festet lit til, og begynne på ny fra grunnen av, hvis jeg ville bringe til veie noe fast og varig i videnskapene.»

I sin første og andre meditasjon har Descartes som mål å komme fram til hva som er sikker kunnskap.

- a) Hva mener Descartes vi kan tvile på og hva mener han er sikkert? Hvordan kommer Descartes fram til hva som er sikker kunnskap?
- b) Drøft om Descartes' ond-ånd-argument medfører at vi ikke kan ha sikker kunnskap om at en firkant har fire sider.

Eller**Oppgave 2** Kant og Einstein

Både delspørsmål a) og b) må besvares.

I Kritik av den rene fornuft, argumenterer Immanuel Kant for at matematiske og geometriske dommer representerer syntetisk a priori kunnskap. Ifølge Kant inneholder naturvitenskapen prinsipper som er syntetiske dommer a priori (f.eks. i Newtons mekanikk), hvilket innebærer at det skulle finnes en «ren» (a priori) del av naturvitenskapene.

- a) Forklar hvorfor Kant argumenterer for at matematiske sannheter er syntetisk a priori. Bruk Kants eksempel « $7+5=12$ » (s. 245-246) i din forklaring.

Albert Einstein avviser Kants oppfatning om syntetisk a priori kunnskap i vitenskapen gjennom å skille mellom «anvendt geometri» og den «rene, aksiomatiske geometrien» (s. 250).

- b) Hvordan avviser Einstein Kants oppfatning? Diskuter hvilke konsekvenser Einsteins innvending har for vår kunnskap om geometri og for vitenskapelig kunnskap, sammenliknet med Kants oppfatning.

1 Vite og være (del én)**Skriv ditt svar her**

Format ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | | |

Words: 0

Maks poeng: 0

Gjøre (del to)

Du skal svare på enten oppgave 1 eller oppgave 2.

Enten**Oppgave 1 Aristoteles**

Både delspørsmål a) og b) må besvares.

Aristoteles sier: «Det som i seg selv er etterstrebellesverdigg, sier vi er mer et endelig mål enn det som er etterstrebellesverdigg på grunn av noe annet» (1097a30-32) (s. 327).

- a) Redegjør for disse to måter noe kan være etterstrebellesverdigg på. På hvilken av disse to måter mener Aristoteles lykken er etterstrebellesverdigg? Hvorfor? Hva består den menneskelige lykken i ifølge Aristoteles' syn og hva er hans argument for det?
- b) Spiller lykken noen rolle for hva som er en etisk riktig handling ifølge Aristoteles? Nevn en normativ teori fra pensum som skiller seg fra Aristoteles' teori i denne forstand, og si kort hvorfor.

Eller**Oppgave 2 Held**

Både delspørsmål a) og b) må besvares.

Virginia Held argumenterer mot kontraktteorien og for et feministisk alternativ til kontraktteorien. Held skriver: «Jeg skal forsøke å utforske hvordan samfunnet og våre målsetninger for det kunne fremstå, hvis vi i stedet for å tenke om menneskelig relasjoner som kontraktsmessige, tenkte på dem som noe som ligner relasjoner mellom mor og barn.» (s. 514).

- a. Redegjør for Helds forståelse av kontraktteorien og for hvordan hun argumenterer mot kontraktteorien.
- b. Drøft om Helds oppfatning om at samfunnet skal formes med relasjonen mellom mor og barn som modell er et rimelig alternativ til kontraktteorien.

2 Gjøre (del to)**Skriv ditt svar her**

Format ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω | | Σ |

Words: 0

Maks poeng: 0